

18-12-25

MOD-2025-00204

Dorthe Bentzen

Referat fra møde i Løn- og Praksisudvalget den 28. november 2025 kl. 13:00

Deltagere: Lars Gaardhøj
Bo Libergren
Per Møller Jensen
Ole Stavad
Anne Marie Geisler Andersen
Gitte Frederiksen
Thrine Rimdal Nørgaard
Peter Therkildsen
Christoffer Buster Reinhardt
Bo Jensen
Mark Søgaard
Helle Lethmar

Afbud: Vibeke Gamst
Susanne Flydtkjær
Susanne Buch

Deltagere fra sekretariatet: Rikke Margrethe Friis
Ole Lund Jensen
Kirsten Jørgensen
Matthias Runge Alnøe

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig)	4
2 (Offentlig) Meddelelser	5
3 (Fortrolig)	6
4 (Offentlig) Status på PLO-forhandlinger (orientering)	7
5 (Offentlig) EU-domstolens dom vedr. Danmarks annullationssøgsmål om EU's mindstelønsdirektiv (orientering)	10
6 (Fortrolig)	14
7 (Fortrolig)	14
8 (Fortrolig)	14
9 (Offentlig) Eventuelt.....	16

1 (Fortrolig)

EMN-2025-00027

2 (Offentlig) Meddelelser

Dorthe Bentzen
EMN-2025-00027

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,
at meddelelser tages til efterretning.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

Møde i Løn- og Praksisudvalget den 28. november 2025

Ingen meddelelser.

Bilag

3 (Fortrolig)

EMN-2024-01029

4 (Offentlig) Status på PLO-forhandlinger (orientering)

Gregers Bjørneboe
EMN-2025-01027

Resumé

Regionernes Lønnings- og takstnævn (RLTN) og Praktiserende lægers Organisation (PLO) har i efteråret 2025 afholdt forhandlingsmøder vedr. ny overenskomstaftale for 2026. PLO meldte den 2. november 2025 ud, at de forlod forhandlingerne. RLTN har efterfølgende opfordret til, at man genoptager forhandlingerne, hvilket PLO også har været positive over for. Der gives på mødet i Løn og Praksisudvalget en aktuel status på forhandlingerne vedr. 2026.

RLTN og PLO skal i henhold til sundhedsreformen, ligeledes indgå en ny mindre rammeaftale fra 2027 og frem, der skal fastsætte vilkårene for varetagelse af opgaver i almen praksis, hvor opgaverne bliver beskrevet i den kommende opgavebeskrivelse for det almen medicinske tilbud. Forhandlingerne mellem PLO og RLTN forventes igangsat i foråret 2026.

Indstilling

Det indstilles,

at orienteringen om de aktuelle forhandlinger vedr. 2026 samt de kommende forhandlinger om 2027 og frem tages til efterretning

Sagsfremstilling

Regionernes Lønnings- og takstnævn (RLTN) og Praktiserende lægers Organisation (PLO) indledte 3. september 2025 forhandlingerne om en ny overenskomstaftale vedr. 2026.

RLTN gik ind i forhandlingerne med et ønske om en smal fokuseret aftale, hvor man primært skulle aftale en økonomisk ramme for almen praksis i 2026, samt tage stilling til videreførelse af eksisterende og relevante tiltag frem til 1. januar 2027, hvor man i henhold til sundhedsreformen overgår til en ny organisering af det almen medicinske tilbud, og hvor der derfor skal forhandles en ny aftale om vilkårene for de praktiserende læger samt en ny honorarstruktur.

Det var ikke RLTN's hensigt med forhandlingerne, at der skulle udlægges nye større opgaver allerede i 2026, men at man i stedet afventede implementeringen af sundhedsreformen. RLTN var af den opfattelse, at PLO var enig heri.

Da parterne forventede en fokuseret aftale, var der ligeledes også kun planlagt ét yderligere forhandlingsmøde den 29. oktober 2025. Det viste sig dog på forhandlingsmødet, at PLO havde en lang række markante krav til blandt andet nye og højere honoreringsmuligheder samt et stort løft af den økonomiske ramme.

Selvom RLTN var indstillet på at sikre, at der i 2026 blev afsat økonomi til at kunne rumme den forventede stigning i antallet af praktiserende læger, den demografiske udvikling samt en stigning i blandt andet patienter i behandling for ADHD i almen praksis, var parterne så langt fra hinanden, at det ikke lykkedes at indgå en aftale den 29. oktober.

PLO besluttede på et efterfølgende bestyrelsesmøde at forlade forhandlingerne, hvilket de meldte ud 2. november. RLTN fandt det beklageligt, da man ønskede at fortsætte dialogen med henblik på at kunne finde en fælles aftale.

I løbet af den første uge af november har begge parter dog tilkendegivet, at man er indstillet på at fortsætte forhandlingerne efter 18. november 2025, hvor der har været afholdt valg.

Der gives på mødet et mundtlig orientering med en opdateret status om forhandlinger.

Forhandling om aftale for 2027 og frem

I henhold til sundhedsreformen træder en række ændringer af det almen medicinske tilbud i kraft fra 1. januar 2027. Det betyder blandt andet, at der indføres en opgavebeskrivelse for det almen medicinske tilbud, som udarbejdes af Sundhedsstyrelsen, og som fastsætter hvilke almen medicinske opgaver, regionerne og almen praksis skal varetage.

Hensigten med den nye opgavebeskrivelse er, at der kan komme et større fokus på faglige drøftelser omkring, hvilke opgaver der fremadrettet skal varetages i almen praksis, i takt med at der kommer flere praktiserende læger. Det er målsætningen, at der skal være mindst 5.000 praktiserende læger i 2035.

RLTN og PLO skal på baggrund af den nye opgavebeskrivelse indgå aftale om vilkårene for de praktiserende læger, således at har de nødvendige rammer for at varetage de beskrevne opgaver. Da det ikke længere vil være en del af overenskomstforhandlingerne mellem RLTN og PLO at fastsætte, hvilke opgaver der skal varetages i almen praksis, forventes det fremadrettet at blive en smallere samlet aftale, end den nuværende overenskomst.

Forhandlingerne mellem PLO og RLTN om den nye aftale om vilkårene for varetagelse af opgaverne forventes igangsat i marts eller april 2026.

Det følger derudover af sundhedsreformen, at der skal aftales en ny honorarstruktur for almen praksis. Der henvises til særskilt punkt på dagsordenen herom .

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

Møde i Løn- og Praksisudvalget den 28. november 2025

Lars Gaardhøj orienterede om status på PLO-forhandlingerne, herunder at der pågår dialog om at fortsætte forhandlingerne. Der er ikke fastlagt møder. Han orienterede om, at uanset udfaldet af forhandlingerne om en overenskomst for 2026, vil der i foråret skulle indledes forhandlinger om en overenskomst for 2027.

Løn- og Praksisudvalget drøftede perspektiver til forhandlingerne. Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

5 (Offentlig) EU-domstolens dom vedr. Danmarks annullationssøgsmål om EU's mindstelønsdirektiv (orientering)

Marianne Brinch-Fischer
EMN-2019-01335

Resumé

Den 11. november 2025 afsagde EU-domstolen dom i Danmarks søgsmål om at få annulleret EU's mindstelønsdirektiv med henvisning til, at direktivet går ind på områder – konkret lønforhold og organisationsret – hvor EU ikke har kompetence.

Danmark fik ikke medhold i, at direktivet i sin helhed er traktatstridigt. Domstolen valgte dog annullere dele af direktivet.

Indstilling

Det indstilles,
at Løn- og Praksisudvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

EU vedtog i november 2022 direktivet om passende mindstelønninger i EU (mindstelønsdirektivet). Direktivet skal bidrage til en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene i EU og medvirke til en opadgående social konvergens for alle arbejdstagere i EU ved at sikre passende mindstelønninger samt at øge den kollektive overenskomstdækning.

Danmark, støttet af Sverige, anlagde sag ved EU-domstolen med krav om annullation af direktivet, subsidiært annullation af direktivets artikel 4, stk. 1 og 2, idet direktivet var et direkte indgreb i lønfastsættelse i EU og organisationsretten, hvilket iflg. traktaten hører under national kompetence.

Hvad siger direktivet?

Direktivet forpligter ikke landene til at fastsætte lovbestemte mindstelønninger. Lande, der - som Danmark – fastlægger (mindste)lønninger i kollektive overenskomster kan fortsætte med dette.

I de forpligtelser, der følger af direktivet, skelnes der mellem lande:

- *uden lovbestemte mindstelønninger (artikel 4)*

I lande hvor den kollektive overenskomstdækning ligger under 80 pct. skal der udarbejdes en handlingsplan og konkrete tiltag, der kan øge den kollektive overenskomstdækning.

- *med lovbestemte mindstelønninger (artikel 5)*

Direktivet fastlægger kriterier for, hvordan mindstelønningerne skal fastlægges og ajourføres, samt krav til, hvordan lønmodtagerne sikres reel adgang til mindstelønsbeskyttelsen.

Dommen

EU-domstolen har den 11. november afsagt dom og afviser i denne at annullere direktivet i sin helhed. Domstolen fandt ikke direktivet indebærer et direkte indgreb i lønfastsættelsen eller mindstelønnen. I sin pressemeddelelse om dommen anfører domstolen:

*” ... at den udelukkelse af kompetence for Unionen, som er fastsat i traktaterne på de omhandlede to områder, ikke kan udstrækkes til ethvert spørgsmål, der har en eller anden form for forbindelse med lønforhold eller organisationsret. Den tager heller ikke sigte på enhver foranstaltning, som i praksis har indvirkninger på eller kan påvirke lønniveauet. I modsat fald ville visse kompetencer, som Unionen er tildelt med henblik på at støtte og supplere medlemsstaternes indsats med hensyn til arbejdsvilkår, blive tømt for indhold. **Kompetenceudelukkelsen gælder således kun, når der er tale om, at EU-retten griber direkte ind i lønfastsættelsen og organisationsretten.**” (min fremhævelse)*

Domstolen annullerer dog de bestemmelser, hvor der opstilles kriterier for fastsættelse og ajourføring af lovbestemte mindstelønninger (artikel 5).

Dommen gav således ikke Danmark medhold i sin annullationspåstand, hverken ift. direktivet som helhed eller bestemmelserne i artikel 4.

Men gav dog en markering af grænser for EU's kompetence ift.

lønfastsættelse i kraft af annullationen af bestemmelserne i artikel 5. Selvom artikel 5, der vedrører lande med lovbestemte minimumslønninger, ikke er direkte relevant for Danmark, er det principielt interessant, at domstolen

annullerer de bestemmelser, som er mest direkte normerende for lønfastsættelsen.

Samlet set kan dommen næppe betragtes som en sejr for Danmarks synspunkt og beskyttelse af integriteten ift. løndannelse mv., men omvendt blev der markeret en grænse for, hvor direkte og normerende EU kan gå ind ift. den nationale løndannelse.

Hvad betyder direktivet og dommen for Danmark

Danmark har som bekendt ikke lovbestemte minimumslønninger og har en overenskomstdækning på ca. 82 pct. Direktivet har derfor ikke direkte, praktisk betydning for Danmark.

Men det er af hensyn til bevarelsen af den danske arbejdsmarkedsmodel principielt vigtigt at fastholde den nationale kompetence intakt ift. lønfastsættelse og organisationsforhold.

Annulationssøgsmålet fik således kraftig opbakning fra både de danske arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer.

Dommen må siges at illustrere, at der er en betydelig gråzone mellem den nationale kompetence ift. lønfastsættelse mv. og EU's adgang til at gå ind med regulering, der påvirker denne. Det er derfor vigtigt, at arbejdsmarkedets parter – herunder organisationssiden – reelt bakker op om den danske model og tager ansvar, og ikke går efter kortsigtede gevinster i EU-regulering.

Eksempler på reaktioner på dommen

Beskæftigelsesminister Kaare Dybvad udtaler:

"Jeg havde selvfølgelig håbet, at EU-Domstolen ville annullere direktivet helt, fordi EU ikke bør blande sig i, hvordan vi regulerer lønnen i Danmark. Dagens dom bekræfter dog, at mindstelønsdirektivet er gået for langt på nogle punkter. Det er en halv sejr, for lønfastsættelse skal vi overlade til arbejdsmarkedets parter herhjemme."

- og FH's formand udtaler i en pressemeddelelse:

"Selv om resultatet er et andet, end jeg havde håbet på, har kampen ikke været forgæves. Vi skal sætte foden ned og slå fast, at EU ikke uden videre kan udvide sin kompetence på områder, som hører under medlemsstaterne," siger Morten Skov Christiansen, og fortsætter

"... vi var nervøse for, at det blev en glidebane, hvis EU begyndte at blande sig i lønforhold. Det har vi nu fået dæmmet op for med dommen."

Mens DI er mere direkte i deres pressemeddelelse:

"Vi er ærgerlige over dagens afgørelse. Vi havde gerne set, at direktivet var blevet annulleret, så der blev sat klare hegnspæle om vores model. EU spiller og skal i øget grad fremover spille en afgørende rolle på en lang række andre felter, som er afgørende for vores konkurrenceevne, forsvar og den grønne omstilling. Men på løn og arbejdsvilkår skal hvert land bestemme selv – det har EU-domstolen desværre ikke bekræftet entydigt i dag, siger Søren Kryhmand," , og fortsætter

"Godt nok er nogle elementer taget ud, men afgørelsen er alligevel et tilbageslag for arbejdsmarkedet som det danske og svenske, hvor løn og arbejdsvilkår aftales direkte mellem arbejdsmarkedets parter, siger han og fortsætter:

- Med dagens dom kan vi dog stadig fastsætte lønnen igennem aftaler i Danmark. Og det skal nu vi værne ekstra meget om sammen med regeringen og de ansvarlige fagforbund. Vores arbejdsmarkedsmodel har været afgørende for at understøtte danske virksomheders konkurrenceevne og skabe arbejdspladser i Danmark igennem årtier - i modsætning til, hvad vi ser i mange andre europæiske lande."

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

Møde i Løn- og Praksisudvalget den 28. november 2025

Lars Gaardhøj orienterede om EU-domstolens dom vedr. annullationssøgsmålet til mindstelønsdirektivet. Han orienterede om, at der er tale om en afvisning af kravet om annullering af hele direktivet, men at der er en delvis imødekommelse, hvorfor dele af direktivet er annulleret.

Orienteringen blev taget til efterretning

Bilag

6 (Fortrolig)

EMN-2024-00967

7 (Fortrolig)

EMN-2024-01062

8 (Fortrolig)

EMN-2025-00954

9 (Offentlig) Eventuelt

Dorthe Bentzen
EMN-2025-00027

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at orientering tages til efterretning.*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Beslutninger:

Møde i Løn- og Praksisudvalget den 28. november 2025

Der var intet under Eventuelt.

Bilag